

TACHTIG METER LEDSTRIPS WEKKEN ZIEL TOT LEVEN

VRACHTWAGENS MET EEN EIGEN WIL

Met *Groot wild* plaatste theatergezelschap Afslag Eindhoven deze zomer mens tegenover machine. Een stierengevecht met trucks, boordevol techniek en op afstand bediend. "Het bleek verrassend makkelijk om je de vrachtwagen voor te stellen als een levend wezen."

| TEKST: LEONARD VAN DEN BERG |

In 'Groot wild' vechten nietige mensen tegen 'levende' machines – oftewel twee Scania-trucks. Dankzij een lift met pedaalbediening kan de actrice halverwege de voorstelling door een van de trucks worden verzvolgen.

FOTO: PAUL BEEKHUIS

Het concept voor de voorstelling *Groot wild* kwam van regisseur Gerrie Fiers van theatergezelschap Afslag Eindhoven. “Het idee ontstond toen ik op een nachtparkeerplaats een chauffeur bij zijn truck zag staan”, vertelt ze. “De verlatenheid trof me, maar ook het verschil in schaal tussen die immense machine en de man ernaast. Met dat beeld wilde ik iets doen.”

Dat ‘iets’ werd *Groot wild*, een experimentele openlucht-theaterproductie. Daarin komt een verliefd stelletje in de late nachtelijke uren op een verlaten parkeerterrein oog in oog te staan met twee vrachtwagens die een kwaadaardig eigen leven gaan leiden. Wanneer een van de wagens het

meisje opslokt, gaat haar vriend de strijd met ze aan. Dat mondt uit in een strak choreografeerde krachtmeting tussen mens en machine, als een futuristisch stierengevecht, dat eindigt

Op sommige locaties stonden extra EHBO'ers standby

als de menselijke hoofdrolspeler zijn gigantische opponent doodt door met een stalen staaf zijn hart te doorboren. Sissend spuit er rook uit de voorkant. De machine blaast zijn laatste adem uit. Daarna kantelt de cabine langzaam voorover, als een hoofd dat knakt. Dan

vallen de dekzeilen van de oplegger en komt het binnenste bloot te liggen: een transparante kooi van plexiglas waarin de opgeslokte actrice een dramatische dans danst, voor altijd gevangen in de machine.

Autonome mobiliteit

Fiers wist al vanaf het allereerste begin in 2015: in deze voorstelling moeten de vrachtwagens geen voorwerpen zijn, maar volwaardige acteurs. “Het ging mij niet om de techniek of om de vraag of de auto’s wel echt zelf zouden rijden; ik wilde ze vooral zodanig tot leven brengen dat je ze echt gaat zien als personen. Dáár gaat de voorstelling over: over hoe mensen reageren op

autonome machines, en over de vraag hoe mensen en machines kunnen samenleven - of juist niet."

Ter voorbereiding ging Afslag Eindhoven te rade bij een van de grootste specialisten op het gebied van autonome mobiliteit, hoogleraar prof. Maarten Steinbuch van de TU Eindhoven. "Hij heeft ons geholpen om de impact van de innovatie en artificiële intelligentie op de mens en de samenleving te snappen. Over hoe snel die ontwikkeling gaat. En dat het goed is dat meer mensen erover na gaan denken en mee gaan praten. Dat was allemaal inspiratie en input voor de inhoud van de voorstelling."

Grommen en puffen

Eerste praktijktests hielden de Eindhovenaren in september 2015, waarbij ze een week lang oefenden met één speler en een geleende vrachtwagen. Bij die kennismaking kregen Fiers en haar team in korte tijd een levendig beeld van haar stalen hoofdrolspelers – van hun afmetingen in relatie tot menselijke acteurs, de geluiden die ze maken, de beweeglijkheid, de acceleratie, de remkracht, de dynamiek, de draaicirkel en alle andere voor de voorstelling belangrijke zaken.

Daarna volgden twee oefenavonden voor een testpubliek van direct betrokkenen en enkele vaste Afslag Eindhoven-bezoekers. "Bij het vallen van de avond deden we vier korte scènes. Het bleek verrassend makkelijk om je de vrachtwagen voor te stellen als een levend wezen. Het grommen van de motor, het sissen en puffen van de remmen en de vering. Als je je inbeeldt dat die trucks echt leven, blijken zulke geluiden opeens al heel spannend!"

Een volgende stap naar de uiteindelijke productie was een livepresentatie op de BedrijfsautoRAI in oktober 2015. Daar voerde het gezelschap een korte performance op, gebaseerd op een van de testscènes. Ook lukte het om de Scania-importeur aan te haken: die steunde de productie vanaf dat

Speelgoedautootjes

De techniek staat centraal in *Groot wild*. De trucks bepalen veruit de meeste cues. Dat laat weinig ruimte voor improvisatie: alle scènes zijn vooraf tot in detail besproken en uitgetekend en vervolgens aan tafel met speelgoedautootjes en poppetjes uitgezet, zodat iedereen precies wist wat er ging gebeuren. Fiers: "De volgende stap was dat we de scène speelden waarbij chauffeurs de rijpatronen te voet liepen, zonder truck. Pas daarna kwamen de wagens. Als we iets veranderden in een scène, gingen we eerst terug naar de tafel met de speelgoedautootjes. Dan weer lopen, dan pas weer de wagens. Alles exact zoals afgesproken, voor de veiligheid."

Door zoveel mogelijk te automatiseren met behulp van Art-net, Madrix en Qlab kon technicus Bram Duijf licht, geluid en special effects in zijn eentje bedienen.

FOTO: LEONARD VAN DEN BERG

moment en gebruikte de voorstelling als relatie-evenement.

Pedaalbediening

Vervolgens wachtte Fiers en haar team een nog veel grotere klus: ze moesten die immense vrachtwagens zoveel expressiviteit meegeven dat het publiek daadwerkelijk zou geloven dat die een eigen ziel hebben.

Fiers en haar mensen kozen vooral voor licht om de trucks tot leven te wekken: circa 80 meter pixel-geadresseerde ledstrips in de grille, bij de koplampen en aan de onderzijde van de trucks, via wifi op afstand bestuurbaar. Net als deze moodlights is ook het valmechanisme voor de dekzeilen via wifi op afstand bedienbaar en wordt *on cue* geactiveerd door technicus Bram Duijf. Beide trucks hebben versterkers en speakers aan boord. In de wagens stonden aparte accu's met omvormers naar 230V waardoor er 12, 24 en 230V gebruikt kon worden. "Toen de tech-

niek aan boord van de trucks eenmaal werkte, hadden we er geen omkijken meer naar," vertelt Bram. "Die hebben we zo bedrijfszeker mogelijk gemaakt."

De wiferverbindingen met de wagens waren wel een bron van enige zorg. "Doordat de trucks rondrijden en door externe storingsbronnen op de locatie waren die niet altijd stabiel."

Andere speciale voorzieningen voor deze voorstelling zijn een compacte lift met pedaalbediening waarmee de actrice halverwege de voorstelling door één van de trucks wordt verzwoegen, en het hydraulische kiepsysteem dat in de finale de cabine laat kantelen als de truck de geest geeft. Dat systeem, afkomstig uit Scania brandweerwagens, is voor deze gelegenheid ingebouwd in de acteertruck. De technicus kan met een noodknop zonodig beide trucks op afstand stilzetten.

De enige twee dingen die niet op afstand worden bediend zijn de trucks zelf. Fiers: "Je kunt 't vrijwel niet zien,

maar beide trucks worden bestuurd door een echte chauffeur, die dankzij een mat donker kostuum bijna helemaal wegvalt in de donkere cabine. De chauffeurs staan met een intercom continu in contact met elkaar en met de productie op de tribune. De wagens zijn overigens begrensd op maximaal 30 kilometer per uur.”

Betonnen barrières

Vanwege de ongebruikelijk grote en zware hoofdrolspelers zijn verzekeringen en vergunningen bij *Groot wild* een verhaal apart. Het verzekeren van een opvoering waarbij acteurs onbeschermd dansen tussen rijdende vrachtwagens is één. Maar zo mogelijk nog gevoeliger ligt het verkrijgen van vergunningen, zeker na het drama met de monstertruck in Haaksbergen en de aanslag met een vrachtwagen in Nice. Toch lukte het zakelijk producent Joep Smeets tijdig om de benodigde toestemmingen te krijgen. “Gewoon

een kwestie van soepel meebewegen met de wensen en eisen”, verklaart hij. “Bij alle opvoeringen staan betonnen barrières tussen het speelveld en het publiek. Op sommige locaties stonden extra EHBO’ers standby. Zo is het dit jaar toch gelukt om op alle locaties toestemming te krijgen.”

Gingen er ook dingen mis? Fiers: “Natuurlijk. Meestal kleine dingen, waar het publiek niet of nauwelijks iets van merkte. Eén keer hadden we een grotere storing: toen viel tijdens de voorstelling het wifinetwerk uit, waardoor we geen contact meer hadden met de wagens. Het kostte zo’n twintig minuten om dat op te lossen. Opvallend was dat het publiek zó in de verbeelding van de levende wagens zat, dat een aantal mensen echt opgelucht reageerde dat we de voorstelling stillegden. Het idee van vrachtwagens met een eigen wil was voor sommigen echt te spannend.” <<

Groot wild van Afslag Eindhoven

Theatergezelschap: Afslag Eindhoven

Technisch producent: Bram Duijf

Hardware: lichttafel High End Hog 4; 4 dmx universes; laptops met wifi-connectie bij regie en in elke wagen voor de audiocues; terreinverlichting met 4 lichtmasten, hydraulisch gestuurd.

Software: Art-net netwerk voor aansturing van licht; QLab voor de audiocues; Madrix voor aansturing van de 4 parallele universes voor extra led-effecten.

Dit seizoen speelt Afslag Eindhoven andere voorstellingen. Het plan is om *Groot wild* vanaf 2018 weer te gaan spelen.

www.afslageindhoven.nl
